

CANONES ALII S. PATRICIO ATTRIBUTI,

E codice ms. collegii Benedictini Cantabrigiæ descripti.

I.

De unitate subditorum.

Quis ergo audeat scindere unitatem, quam nemo hominum solvere vel reprehendere potest? *Multi tudinis autem credentium erat cor unum et anima una, et nulla erat separatio in eis, nec quisquam ex bonis suis dicebat esse aliquid: sed erant illis omnia communia. Gratia quoque erat magna super illos omnes, nec in eis aliquis indigena. Nam quicumque possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferbant preſtia illorum et ponebant ante [pedes] apostolorum; et dividebatur unicuique ut opus erat (Act. iv, 32-35). Deinde: Quidam autem vir nomine Ananias, etc., usque ad illa verba: Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit et exspiravit (Act. v, 1-5).*

II.

De furto in ecclesia peracto.

Qui furatus fuerit pecuniam ab ecclesia sancta ubi martyres et corpora sanctorum dormiunt, illius manus vel pes circumcidatur, aut in carcerem mittatur,

A aut in peregrinationem ejiciatur, et resultat duplum; et jurabit quod non revertetur donec impleverit poenitentiam.

III.

De veris viduis.

De veris viduis Paulus: *Vidua eligatur non minus annorum 60, unius viri uxor (I Tim. v, 9).* Nota: Si plures viros habuerit, vidua non sit.

Adjiciuntur deinde mox sequentes duo canones: *sed an S. Patricii, vel cujus sint, e ms. Benedictino non liquet. Eorum vero posterior in codice Cottoniano canonum, tit. 66, diserte synodo Hiberniensi uscribitur.*

I. De eo quod non repudianda sit, si sterilis, si deformis est, si ætate vetula, si fetida, si temuleuta, B si iracunda, si jurgatrix, tenenda sit velis nolis. Quælisunque accepta sit, tenenda est.

H. Omnis adulter siye a concelebratione, siye a communicatione mensæ, siye a colloquio, siye a comitatu, usque dum poeniteat, excludendus est

PROVERBIA ALIQUA S. PATRICII.

Patricius dicit: Satius est nobis negligentes præmonere, ne delicta abundant, quam culpæ quæ sunt facta. Salomon: *Melius est arguere quam irasci (Eccli. xx, 1).*

Patricius ait: Non oportet iudices Ecclesiæ habere timorem hominum, sed timorem Dei; quia *Timor Dei principium sapientiæ est (Psal. cx, 10).*

Non oportet iudices Ecclesiæ Dei habere sapientiam hujus mundi; quia *sapientiæ hujus mundi stultitiæ est apud Deum (I Cor. iii, 19);* sed sapientiam Dei habere.

Non oportet iudices Ecclesiæ munera suscipere: *quia munera excæcant oculos sapientium, et mutant verba iustorum (Deut. xvi, 19).*

Non oportet iudices Ecclesiæ habere personam in iudicio: quia *Non est acceptio personarum apud Deum (Rom. ii, 11).*

Non oportet iudices Ecclesiæ cautelam sæcularem habere, sed exempla divina: quia non oportet servum Dei cautum esse vel astutum.

Non oportet iudices Ecclesiæ tam veloces esse in iudicio, donec sciant quam verum fiat quod scriptum est: *Noli iudex esse cito (Prov. xxy, 8).*

Non oportet iudices Ecclesiæ volubiles esse.

Non oportet iudices Ecclesiæ mendacium dicere; quia magnum crimen est mendacium. Sed oportet iudices Ecclesiæ rectum iudicium iudicare; quia in quocunque iudicio iudicaverint, iudicabitur de eis.

Patricius (ait): Exempla majorum perquire, ubi nihil fallaciæ invenies.

Patricius ait: Iudices qui non recte iudicant iudicia Ecclesiæ, non iudices, sed falsatores sunt.

CHARTA S. PATRICII.

In nomine Domini nostri Jesu Christi. Ego Patricius humilis servunculus Dei, anno incarnationis ejusdem a quadringentesimo vigesimo quinto, in Hiberniam a sanctissimo papa Cælestino legatus, Dei gratia Hibernicos ad viam veritatis converti. Et cum

^a Ita etiam habetur in magna tabula Glastoniensis ecclesiæ. Sed in Joan. Timmuthensi et Joan. Capgratio. legitur 450. Atque ita alia manu correctum est

D eos in fide catholica solidassem, tandem in Britanniam sum reversus, ac, ut credo, duce Deo, qui vita est et via (Joan. xiv, 6), incidi in insulam *Ynsweytryn*, in qua invenii locum sanctum ac vetustum, a Deo electum et sanctificatum, in honore intemeratæ Virginis

in codice ms. Guil. Malmesbur. collegii S. Trinitatis Cantabrigiæ. WAR.

Dei genitricis Mariæ. Ibiq̄e reperi quosdam fratres A rudimentis catholicæ fidei imbutos, et piæ conversationis, qui successerunt discipulis sanctorum Phagani et • Diruviani, quorum nomina, pro vitæ meritis, veraciter credo scripta in cœlis (*Philip. iv, 3*). Et quia in memoria æterna erunt justi (*Psal. cxi, 7*), cum eosdem fratres tenere dilexissim, eorum nomina scripto meo redigere ^b volui, quæ sunt: Brumban, Hyregaan, Bremwal, Wencreth, Baantomeweng, Adelwolred, Loyor, Wellias, Breden, Swelwes, Hinloernus, et alius Hyn. Illi cum essent nobilibus orti natalibus, nobilitatem suam fidei operibus ornare cupientes, eremiticam vitam ducere elegerunt. Et quoniam inveni eos humiles ac quietos, elegi potius cum illis abjectus esse, magis quam in regalibus curiis habitare (*Psal. lxxxiii, 11*). Sed quia omnium B nostrum erat cor unum et anima una (*Act. iv, 52*), elegimus omnes simul habitare, comedere et bibere pariter, et in eadem domo dormire. Sicque me licet invitum sibi prætulērunt. Non enim dignus eram solvere corrigiam calceamentorum (*Mar. i, 7*) eorum.

Et cum vitam monasticam ita duceremus juxta normam probabilium Patrum, ostenderunt mihi præfati fratres scripta sanctorum Phagani et Diruviani, in quibus continebatur, quod duodecim discipuli sanctorum Philippi et Jacobi, ipsam vetustam ecclesiam construxerunt in honore prælibatæ Advocatricis nostræ, per doctrinamentum beati archangeli Gabriëlis. Insuper et quod Dominus eandem ecclesiam cœlitus in honore suæ Matris dedicaverat, et quod tres reges pagani, ipsis duodecim ad eorum sustentementum C duodecim portiones terre dederunt; nec non et in scriptis recentioribus inveni, quod sancti Phaganus et Diruvianus perquisierant ab Eleutherio papa, qui eos miserat, • triginta annos indulgentiæ. Et ego frater Patricius a piæ memoriæ Coelestino papa duodecim annos tempore meo acquisivi.

Post multum vero temporis, assumpto mecum Wellia confratre meo, per condensitatem silvæ cum magna difficultate conscendimus cacumen montis qui eminet in eadem insula. Quo cum pervenissemus, apparuit oratorium unum vetustum et fere dirutum, hasile tamen devotioni Christianæ, et (prouit mihi videbatur) a Deo electum. Quod cum ingressi essemus, antea odoris suavitate replebamur, ut in paradisi D

amœnitate positos nos crederemus. Egredientes igitur et reingredientes, locumque diligentius perscrutantes, invenimus volumen unum in quo scripti erant Actus apostolorum, pariter cum actis et gestis sanctorum Phagani et Diruviani, ex magna parte consumptum; in cujus tamen sine voluminis invenimus scripturam quæ dicebat quod prædicti Phaganus et Diruvianus, per revelationem Domini nostri Jesu Christi idem oratorium ^d edificaverunt in honore sancti Michaelis archangeli, quatenus ibi ab hominibus haberet honorem, qui homines in perpetuos honores, jubente Deo, est introducturus. At cum delectaret nos illa scriptura, nitebamur eam ad finem legere. Dicebat enim eadem scriptura quod venerandi Phaganus et Diruvianus moram ibi fecerunt per novem annos, et quod ipsi etiam perquisierant triginta annorum indulgentiam omnibus Christicolis locum ipsum ad honorem beati Michaelis pia voluntate visitantibus. Invento ^e ergo tanto divinæ bonitatis thesauro, ego et frater Wellias tribus mensibus jejunavimus, orationibus vacantes et vigiliis, dæmonibusque et belluis multiformiter apparentibus imperantes. Quadam autem nocte cum me sopori dedissem, apparuit mihi Dominus Jesus in visu dicens: Patrici serve meus, scias me elegisse locum istum ad honorem nominis mei, et ut hic honoranter invocent adiutorium archangeli mei Michaelis. Et hoc tibi signum et fratribus tuis, quatenus et ipsi credant: brachium tuum sinistrum arescet, donec quæ vidisti annuntiaveris fratribus qui in cella sunt inferiori, et denuo hic redieris. Et factum est ita.

Ab illo die statuimus duos fratres in perpetuum ibi, nisi pastores futuri ob justam causam aliter decreverint. Arnulpho autem et Ogmar Hibernicis fratribus qui mecum venerant de Hibernia, pro eo quod ad exhortationem meam apud dictum humiliter oratorium manere cœperunt, præsentem paginam commisi, aliam similem in arca sanctæ Mariæ retinens, in monumentum posteris. Et ego ^f frater Patricius per consilium fratrum meorum, omnibus qui silvam ex omni parte præfati montis (*Psal. lxxiii, 6*) in securi et ascia, pia intentione dejecerint, ut facilius pareatur aditus Christianis, ecclesiam beatæ perpetuæque Virginis piæ ^g visitantibus, centum dies veniæ concedo.

• Tab. Glaston., *igitur*. Ib.

^f Deest hæc vox in tabula Glaston. et ms. S. Trin., Cantabr. Ib.

^g Tab. Glast. et ms. Trin., *visitaturis, et oratorium prædictum*. Ib.

^a Usserius Britann. eccles. Antiqq. pag. 456, edit. 2, legit *Derwiani*.

^b Tab. Glaston., *decevi*. WAR.

^c Tab. Glaston. et ms. cod. coll. S. Trin. Cantabr., *decem*. Ib.

^d Tab. Glaston., *edificaverant*. Ib.

